

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 74Nt/60/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124011263
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Odnoga
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3124011263.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín, samosudca Mgr. Ján Odnoga, v trestnej veci odsúdenej A. A., narodenej XX.XX.XXXX v Žiline, bytom B., C. D. XXX/XXX, toho času v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín, o podnete Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín (ďalej len „NOO a ÚVTOS Trenčín“), na pokračovanie v ochrannom ambulantnom protialkoholickom liečení po skončení výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Považskej Bystrici dňa 02. augusta 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 446a ods. 1 Tr. por., s poukazom na § 74 ods. 1 Tr. zák. bude odsúdená A. A., nar. XX. XX. XXXX v Žiline, trvale bytom B., C. XXX/XXX, t.č. NOO a ÚVTOS Trenčín pokračovať v ochrannom ambulantnom protialkoholickom liečení, ktoré jej bolo uložené trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 36T/106/2021 zo dňa 28. 02. 2022, právoplatný dňa 08. 04. 2022 v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 16Nt/5/2022 zo dňa 08. 09. 2022, právoplatný dňa 08. 09. 2022, aj po skončení výkonu trestu odňatia slobody.

odôvodnenie:

Dňa 01.07.2024 bol Okresnému súdu Trenčín doručený podnet NOO a ÚVTOS Trenčín na pokračovanie v ochrannom ambulantnom protialkoholickom liečení u odsúdenej A. A., aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd vec prejednal na verejnom zasadnutí dňa 02.08.2024 za prítomnosti odsúdenej prostredníctvom videokonferencie. Na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to najmä lekárskej správy NOO a ÚVTOS Trenčín, podnetom NOO a ÚVTOS Trenčín, výsluchom odsúdenej, trestným rozkazom Okresného súdu Žilina zo dňa 28.02.2022, sp. zn. 36T/106/2021 a uznesením Okresného súdu Martin zo dňa 08.09.2022, č. k. 16Nt/5/2022.

Z pripojenej lekárskej správy psychiatrického oddelenia NOO a ÚVTOS Trenčín zo dňa 28.06.2024 vyplynulo, že odsúdená A. A., narodená XX.XX.XXXX (ďalej len „odsúdená“) je hospitalizovaná na Psychiatrickom oddelení - suboddelení ochranných liečieb od 21.05.2024 až doposiaľ. Odsúdená na tamojšom oddelení vykonáva ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou na základe trestného rozkazu Okresného súdu Žilina zo dňa 28.02.2022, sp. zn. 36T/106/2021, právoplatného 08.04.2022, ktorým bolo odsúdenej nariadené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, zmeneného uznesením Okresného súdu Martin zo dňa 08.09.2022, sp. zn. 16Nt/5/2022 na ochranné ambulantné protialkoholické liečenie. Od príchodu na oddelenie bola odsúdená zaradená do komplexného terapeutického programu so zameraním na identifikáciu, klarifikáciu a korekciu maladaptívnych vzorcov správania, získanie sebareflexie a empatie, na liečbu závislosti na alkohole. Odsúdená sa primerane prispôsobila liečebnému režimu aj ústavnému poriadku. Neprejavovali sa u nej príznaky sťaženej adaptácie. Vo vzťahu k ostatným spolupacientkám neboli zaznamenané žiadne maladaptívne prejavy a na oddelení sa neprejavuje ako viditeľne konfliktná. Je aktívna, k liečebnému procesu pristupuje formálne, tiež si dôsledne plní svoje úlohy. Vo vzťahu k personálu vystupuje slušne,

podrobivo, je spolupracujúca a ústretová. Na oddelení sa usiluje o kooperáciu a plnenie pokynov. Odsúdená sa aktívne zúčastňuje skupinových psychoterapeutických sedení. Jej osobnosť imponuje ako nezrelá, depravovaná závislosťou od alkoholu. Odsúdená vyrastala v útlom detstve v úplne rodine, no medzi 9. a 15. rokom života vyrastala v ústavnom zariadení pre zlyhávanie základných bio-psycho-výchovných potrieb v primárnej rodine s pozitívne zistenou genetickou anamnézou (u otca prítomný alkoholizmus). Aktuálne je orientovaná na vzťah s partnerom, ktorý ju aktívne podporoval pred výkonom trestu a taktiež vo výkone trestu. Pacientka je slobodná, bezdetná. Jej vôľové schopnosti sú oslabené, má zníženú frustračnú toleranciu. Svoju závislosť nebagatelizuje, prikladá jej náležitú pozornosť, uvedomuje si ju ako jej existenčný problém do budúcnosti. Obáva sa zlyhania, verbalizuje silnú túžbu po abstinencii. Aktuálne pociťuje vysokú frustráciu z neschopnosti vymaniť sa zo závislosti. Teoreticky vie, ako by mala riešiť bežné i zložité životné situácie, ale pre nedostatočnú vôľovú zložku opakovane zlyháva. V priebehu hospitalizácie bola odsúdená primerane edukovaná o škodlivosti, získala dostatok informácií o škodlivosti, jej vzťahu k trestnej činnosti, bola poučená o rizikosti ďalšieho zneužívania, tiež bola oboznámená o negatívnom pôsobení na zdravie a stratégiách zvládania cravingu. V závere správy sa odporúča pokračovať v ochrannej protialkoholickej liečbe ambulantnou formou aj po výkone trestu odňatia slobody.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Žilina zo dňa 28.02.2022, sp. zn. 36T/106/2021, právoplatného 08.04.2022, okrem iného vyplýva, že odsúdená bola uznaná za vinnú zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. g) Trestného zákona, za čo jej bol uložený spoločný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou s probačným dohľadom v trvaní 2 roky, za súčasného uloženia ochranného protialkoholického liečenia ústavnom formou.

Z uznesenia Okresného súdu Martin zo dňa 08.09.2022, sp. zn. 16Nt/5/2022, právoplatného dňa 08.09.2022 vyplýva, že súd odsúdenej zmenil výkon ochranného protialkoholického liečenia z formy ústavnej na ambulantnú formu.

Zástupkyňa NOO a ÚVTOS Trenčín na verejnom zasadnutí zotrvala na podanom návrhu.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol návrhu v celom rozsahu vyhovieť.

Odsúdená na verejnom zasadnutí uviedla, že súhlasí s podaným návrhom na pokračovanie v ambulantnej protialkoholickej liečbe aj po prepustení z VTOS.

Podľa § 74 odsek 1 Trestného zákona, ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

Podľa § 74 odsek 2 veta prvá Trestného zákona, ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel.

Podľa § 446a odsek 1 Trestného poriadku, o pokračovaní v ochrannom liečení po skončení výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje predseda senátu okresného súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie počas výkonu trestu vykonáva, na verejnom zasadnutí; zároveň rozhodne o spôsobe ďalšieho výkonu ochranného liečenia. O pokračovaní v ochrannom liečení ústavnom formou môže súd rozhodnúť, len ak by pobyt odsúdeného na slobode mohol byť nebezpečný, najmä ak má uložené psychiatrické alebo sexuologické liečenie alebo je dôvodný predpoklad, že ochranné liečenie ambulantnou formou nedosiahne účel ochranného opatrenia. Pred rozhodnutím musí byť odsúdený vypočutý; to neplatí, ak to jeho zdravotný stav neumožňuje alebo ak požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, na tento účel oznámi súdu s dostatočným predstihom predpokladané skončenie výkonu trestu a zároveň zašle súdu lekársku správu o dosiahnutom výsledku ochranného liečenia aspoň 60 dní pred skončením výkonu trestu odňatia slobody, aby predseda senátu mohol rozhodnúť o pokračovaní v

ochrannom liečení ústavnou formou najmenej 30 dní pred skončením výkonu trestu odňatia slobody a nadriadený súd v prípade podania sťažnosti rozhodol tak, aby po skončení výkonu trestu odňatia slobody ihneď pokračoval výkon ochranného liečenia ústavnou formou.

Základnou funkciou ukladania ochranných opatrení všeobecne, obzvlášť však ochranného liečenia, je zabezpečenie ochrany spoločnosti pomocou preventívnych opatrení a tým odstrániť alebo znížiť nebezpečenstvo ďalšieho porušenia Trestným zákonom chránených práv a oprávnených záujmov. Trestný zákon zvyrazňuje prvok ochrany spoločnosti, čo je primárnym cieľom, pričom vzniknutá ujma napr. na osobnej slobode, prípadne povinnosť zúčastňovať sa na ochrannom liečení ambulantnou formou nemá byť trestom, ale nevyhnutným opatrením na zabezpečenie primárnej funkcie, ktorou je ochrana spoločnosti.

V súvislosti s ukladáním a trvaním ochranného liečenia súd uvádza, že pre spoľahlivé splnenie účelu trestného konania, ktoré má prispieť tak k náprave odsúdenej, ako aj k účinnej ochrane spoločnosti je potrebné zabezpečiť poznatky o aktuálnom zdravotnom stave odsúdenej s cieľom zistiť, či účel ochranného liečenia vykonávajúceho počas výkonu trestu odňatia slobody bol splnený alebo existuje potreba jeho pokračovania aj po ukončení výkonu trestu odňatia slobody.

V súvislosti s uvedeným je v ustanovení § 74 ods. 1 Tr. zák. (posledná veta) upravená fakultatívna možnosť súdu rozhodnúť o pokračovaní v ochrannom liečení po skončení výkonu trestu. Hoci otázka splnenia podmienok pre také rozhodnutie je otázkou právnou, nemožno v tejto súvislosti opomenúť nutnosť zabezpečenia si odborných podkladov zariadenia, resp. nemocnice pre obvinených a odsúdených, kde sa ochranné liečenie vykonávalo popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, a to v čase pred ukončením výkonu tohto nepodmienečného trestu.

Vzhľadom k tomu, že správa psychiatrického oddelenia NOO a ÚVTOS Trenčín obsahuje podrobné a komplexné odborné poznatky o priebehu ochranného liečenia odsúdenej, a tiež o tom, že ochranné liečenie u odsúdenej plní svoj účel, avšak jeho účel ešte nie je splnený, súd v súlade s jej odporúčaním rozhodol, že odsúdená bude v ochrannom protialkoholickom liečení ambulantnou formou pokračovať aj po skončení výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je **p r í p u s t n á** sťažnosť do 3 (slovom: troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčína ku Krajskému súdu v Trenčína. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti tejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť nemá odkladný účinok.